

NIEUWSKLANKEN

42e jaargang nr. 4

December 2017

Verenigingsorgaan van

Christelijke Oratoriumvereniging Stella Maris te Lelystad

Redactie : Peter Kuiper
Kopij sturen naar: : info@stella-maris.nl

Voorzitter : vacature
Secretaris : Diète Munneke-Wiersma
Dirigent : Henk Trommel

Postbank Stella Maris : NL73TRIO 0197933335
E-mail : info@stella-maris.nl
Website : www.stella-maris.nl

Van het bestuur

Aan het einde van het jaar brengen we nog een Nieuwsklanken uit. Deze keer o.a. gevuld met een nadere kennismaking met de drie nieuwe leden. Alle drie zijn ze gestemd en lid geworden. Het is mooi te lezen wat hen aantrekt om te zingen bij onze vereniging. Het samen zingen en toewerken naar een uitvoering is iets bijzonders. Deze periode studeren we de noten van de componist Schubert. We merken dat de leden thuis trouw studeren. Het studieschema over de periode vanaf 10 januari ontvangt u begin januari. Daarop leest u ook dat we in september 2018 de gebruikelijke studiedag – met Open Repetitie – hebben vastgelegd. Deze keer zal deze zijn op zaterdag 29 september 2018, twee weken voor het concert. De datum is opgenomen in het data-overzicht dat u verderop in Nieuwsklanken leest.

In de bestuursvergadering hebben we nog één keer gesproken over de uitvoering van de Paulus en deze keer over de financiële afrekening en het tekort van dit concert. Voorafgaand aan de uitvoering waren er zorgen over het bezoekersaantal. Uiteindelijk zijn er 288 kaarten verkocht (inclusief een klein aantal aan jongeren t/m 16 jaar). Dit resulteerde in een kaartopbrengst van ruim € 7.000. Dit is een mooi bedrag maar lang niet genoeg om de kosten (ong. € 27.000) te dekken. Met een subsidie van de gemeente (€ 8.000) en van de Stichting Uitvoering Oratoria (€ 3.000) komen we deze keer uit op een tekort van een kleine € 9.000. We teren hierdoor in op ons spaargeld. Het bestuur heeft daar bij stil gestaan en daarbij ook gekeken naar de toekomstige drie concerten die in de meerjarenplanning staan. De afgelopen jaren hebben we gelukkig een behoorlijk spaartegoed opgebouwd. Samen met

de subsidies (die we hebben aangevraagd, nog zullen aanvragen en hopen te ontvangen) hopen we deze concerten te kunnen financieren. Zoals gebruikelijk ontvangt u tijdens de volgende algemene ledenvergadering alle financiële overzichten zodat u dan ook in detail op de hoogte bent.

Het uitvoeren van de bestuurlijke taken voor onze vereniging is een regelmatig terugkerend gespreksonderwerp in het bestuur. Met z'n vijven waren we de afgelopen jaren goed op elkaar ingespeeld. We hebben eigen specifieke taken en helpen elkaar daar waar nodig. Maar wat zouden we het fijn vinden als het bestuur versterkt zou worden met een bestuurslid. We weten ook dat er wellicht enige schroom is maar wat hebben we uitbreiding in het bestuur nodig! Kortom: Diete, Tineke, Wilma, Floris en Jos zien uit naar een nieuw bestuurslid! Tijdens de ledenvergadering komt de bestuurssamenstelling aan de orde, maar we zouden hierover heel graag nu al met koorleden in gesprek gaan. Schroom niet en neem contact met ons op!

In deze Nieuwsklanken is ook een nieuw rubriekje met de naam "Moet kunnen?" opgenomen. Leest u maar. Wie is bereid mee te doen aan het initiatief van Anita?

Deze periode van het jaar is ook een tijd van terugkijken. Voor een ieder zal het afgelopen jaar mooie momenten hebben gekend maar ook verdrietige momenten. Het bestuur wenst iedereen goede feestdagen toe en wij zien u graag weer terug op woensdag 10 januari om 19.30 uur tijdens onze nieuwjaarsontmoeting.

Het bestuur

Een tweede Paulus

Op uitnodiging van COV Amstelveen heeft een aantal leden van Stella Maris meegezongen bij hun concert van "Paulus" op 24 november jl. in de Kruiskerk.

Een eer om gevraagd te worden en natuurlijk heel erg leuk om Paulus, zo kort na ons eigen concert, nog eens te mogen zingen voor publiek.

Ook Wieneke deed mee, maar door ziekte kon ze helaas niet meezingen bij het concert.

We werden hartelijk ontvangen. Het was een bijzondere ervaring dat zowel de (laatste) koorrepetitie, als de generale en het concert, in de Kruiskerk plaatsvonden. Geen verrassingen dus bij het concert t.a.v. het geluid en in de kerk zingt en klinkt het toch echt anders dan in "onze" Agora!

Natuurlijk was het even wennen aan de dirigent, zijn interpretatie, de stemmen om je heen en het feit dat er coupures waren aangebracht, maar de 24e was iedereen er klaar voor en hadden we er zin in!

Met veel plezier is er die avond gezongen, gemusiceerd en gedirigeerd. Na afloop liet dirigent Corné Mooibroek weten dat hij blij was met hoe het concert gegaan was. Hij legde ook uit dat hij *altijd* blij is na een concert: of omdat het goed ging, of omdat het beroerd ging en het nu afgelopen is .....

Iet Ringelberg

Effectief oefenen (gelezen in Vocaal: column van Sheila Conolly)

Hoe lang moet ik oefenen

Dat is voor iedereen verschillend. De een heeft meer tijd dan de ander, de ene stem warmt sneller op dan de andere: ideaal is dertig minuten per dag. Oefen minstens drie of vier keer per week als elke dag je niet lukt. Meer mag natuurlijk altijd!

Zittend of staand

Volg je voorkeur. Voor het zingen maakt het echt niet uit, als je maar een goede houding hebt. Zit rechtop op de rand van de stoel en gebruik je volledige longinhoud voor ondersteuning.

Begin met inzingen

Elke stem heeft andere oefeningen nodig. Bij elke zangles pas ik de oefeningen aan stem en ontwikkeling aan. De basis blijft:

- Niet hoesten. Neem een slok water of thee. Hoesten is zeer slecht voor de stembanden.
- 5 minuten inzingen is voldoende, dat wil zeggen twee of drie zangoefeningen.
- Je stembanden zijn nog niet warm. Hoe hoger je zingt hoe sneller ze moeten werken dus ga eerst naar je laagste toon. Een tip voor alt en bassen: leg niet te veel druk op je lage tonen, als je dat wel doet krijg je een minder mooi, warme klank.
- Zing nu met een open keel en volle longen een legato-oefening met lange tonen en een open klinker (Ahh). Nu ben je ingezongen.

Kort zingen en nadenken

Er zijn mensen die menen dat je - zonder na te denken - drie uur achter elkaar moet zingen en vijf keer je partituur moet herhalen zonder je notities door te nemen. Daar heb je niets aan. Neem de notities van je dirigent of zangpedagoge (die je natuurlijk nauwkeurig genoteerd hebt) erbij en bestudeer ze grondig.

Als je een nieuwe partituur of een nieuw lied hebt, kun je de eerste twee of drie keer beter niet zingen maar je tijd besteden aan het begrijpen van muziek en tekst. Zoek woorden op die je niet kent, denk niet 'het zal wel dit of dat betekenen' want je interpretatie kan dan volkomen onjuist zijn. Het volledig begrijpen van de tekst bepaalt hoe je je stem moet gaan gebruiken.

Zorg dat je geen verkeerd ritme aanleert of een verkeerde noot zingt. Verdiep je in de stijl van de componist. Beluister andere werken op You Tube en lees over leven en werk.

Door je uitgebreid in de achtergrond te verdiepen, ga je meer doorleefd zingen en kun je de intentie nog beter overbrengen.

Sheila Conolly is zangpedagoog. Meer informatie: www.sheilahettysongs.com

Lief en leed

Het bestuur streeft ernaar om passende aandacht te besteden aan bijzonderheden die zich voordoen in de persoonlijke levens van de koorleden. Atie Veltman beheert - in overleg met het bestuur - de 'Lief- en Leedpot', en zorgt voor een kaart of bloemen en/of ze brengt een bezoekje namens het koor. Ondanks onze goede bedoelingen kan het wel eens gebeuren dat iets aan onze aandacht ontsnapt of dat onze wijze van reageren niet helemaal is zoals gehoopt.

We hebben hierover nagedacht en kwamen op het idee om de koorleden – jullie dus – de gelegenheid te geven om bijzonderheden zoals jubilea e.d. door te geven voor plaatsing in Nieuwsklanken.

Dit is bedoeld als extra kanaaltje erbij, speciaal voor de mensen die dat leuk vinden.

De betreffende gegevens kunnen worden gemaïld naar info@stella-maris.nl

Tijdige aanmelding is wenselijk omdat Nieuwsklanken niet zo frequent verschijnt.

‘Moet kunnen?’ is een nieuw rubriekje in Nieuwsklanken.

Het bestuur nodigt een aantal mensen uit die opvallen door hun praten tijdens de repetities om - met een knipoo – hun persoonlijke visie hierover te geven in Nieuwsklanken.

Vinden zij bijvoorbeeld dat praten moet kunnen?

De eerste die we hebben benaderd is Anita Warring, die met humor de uitdaging aanging:

KLETSLOT ★ EXTRA PITTIIG

Beste mensen,

Ik heb de eer om als een van de grootste praters tijdens de repetitie een aftrap te geven in het meedenken om het praten te verminderen.

Toen ik een paar dagen geleden een mail hierover kreeg, ben ik gaan nadenken waarom het gebeurt. Ik ben er achter gekomen dat dit vaak onbewust gaat. Het gaat vanzelf.

Juist daarom wil ik mezelf gaan uitdagen, en ik vraag hen die zich ook hierin herkennen de uitdaging met mij aan te gaan.

Ik ga de uitdaging aan om elke keer als ik mijzelf betrap op kletsen (over andere dingen dan de repetitie) te gaan turven. Na elke repetitie bekijk ik hoe vaak ik heb geturfd. Elk gezet streepje is 0,5 euro cent.

Ik stop dat geld in een Kletsplot. Als iedereen meedoet kan het verzamelde geld besteed

GEVAARLIJK SPRAAKMAKEND!

worden aan wat lekkers bij de koffie, bijvoorbeeld bij de Algemene Ledenvergadering.

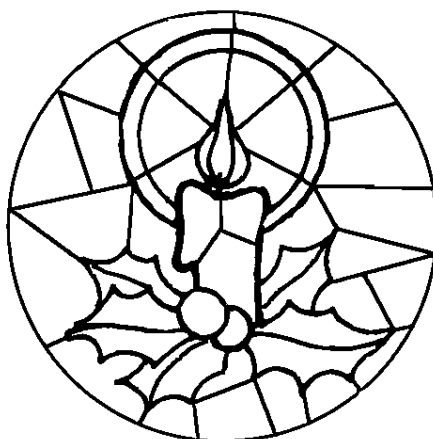
U begrijpt dat ik dus helemaal niet de Kletsplot wil spekken.....ik zorg er wel voor dat mijn aandeel van veel praten aanzienlijk minder gaat worden.

Ik wil best trakteren maar dan omdat daar een reden voor is. Op 9 Januari ben ik jarig en daarom zal er op woensdag 10 Januari een traktatie bij de koffie zijn!

Hartelijke groet Anita Warring

Het bestuur vindt die Kletsplot van Anita wel een heel leuk idee en we roepen jullie op om nog met aanvullende ideeën te komen over de manier waarop deze pot wel of juist niet gevuld kan worden.

En intussen kijken we om ons heen wie de volgende is die we kunnen vragen om een stukje te schrijven onder de noemer ‘Moet kunnen?’ 😊

Helpende handen in januari en februari en maart

Willen de volgende heren om **19.30 uur** helpen met het klaarzetten van de stoelen?

Als je niet kunt, graag zelf voor vervanging zorgen.

10 januari	Berry van Elst
17 januari	Jan Poortinga
24 januari	Harry de Graaff
31 januari	Klaas Lamminga
7 februari	Ron Eussen
14 februari	Chris van Oeveren
21 februari	Jan Tulner
28 februari	Bram Smit
7 maart	Reint van Veen
14 maart	Piet Veldman
21 maart	Hans de Boer
28 maart	Jaap Bijzet

Belangrijke data: noteert u deze in uw agenda

Woensdag 27 december	Geen repetitie
Woensdag 3 januari	Geen repetitie
Woensdag 10 januari	Nieuwjaarsontmoeting om 19.30 uur
Woensdag 17 januari	Bestuursvergadering
Zaterdag 7 april 2018	Studiedag met Harjo Pasveer (en wellicht de Algemene Ledenvergadering)
Zaterdag 29 september 2018	Studiedag en Open Repetitie in Het Anker
Donderdag 11 oktober 2018	Generale repetitie in Het Anker
Zaterdag 13 oktober 2018	Concert met o.a. een mis van Schubert in Agora
Zaterdag 13 april 2019	Middag: generale repetitie in Het Anker.
Zondag 14 april 2019: (Palmzondag) Matinee-uitvoering: 14.00 uur	Johannes Passion van J.S. Bach
Donderdag 14 november 2019	Generale repetitie in Het Anker
Zaterdag 16 november 2019	Die Jahreszeiten van Haydn

Zij stellen zich voor: Marguerite Pelt (sopraan 2), Arita van der Wal (sopraan 2) en Henk van Rodijnen (bas 1).

Mijn lieve (bijna) buurvrouw Jenny Schilt (alt) vraagt mij al een paar jaar mee te gaan en te zingen bij Stella Maris omdat ik regelmatig naar uitvoeringen ben gegaan, houdt van klassieke muziek en sinds een aantal jaren ook van koorwerk. Het Kamer Koor Lelystad en natuurlijk het Nederlands Kamerkoor kunnen mij ontroeren en diep raken.

Ik had gedacht 'op' Stella Maris te gaan als ik met pensioen ben...maar dat gebeurt alsmaar niet. En ik had bedacht dat het goed is eerst zangles te nemen omdat ik geen koorervaring heb en beperkte zangervaring in een Cabaretgroep. Nu zit ik plots op Stella Maris en ben dus ijverig met zangles begonnen waar ik mijzelf en mijn oude pijn op adem en stembeperking tegen kom. Het is dat ik het repertoire van Stella Maris heerlijk vind evenals het samen naar de repetitie fietsen met Jenny en Gerda Jonker (sopraan). En het is dat ik het hele koor zo prachtig vind zingen als

we afgestemd zijn en dat ik steeds onder de indruk ben van de warme ontvangst van allen...elke keer weer. Dus ga ik moedig en met enthousiasme door met adem en stem ontwikkeling en ben dankbaar dat ik mee mag zingen in Stella Maris.

Adem

Vloeibare grenzen
Ademend
Ervaren de Vorm
Met diepte
Alles aanvaarden
Openbaring
Geeft ruimte en lucht
Ademend

Marguerite Pelt

Hallo zangers van Stella Maris,

Er is mij gevraagd even een klein stukje te schrijven om mijzelf aan jullie voor te stellen.

Ik ben Arita van der Wal, voor de 2^e keer gehuwd en moeder van 2 kinderen en oma van 5 kleinkinderen.

Zingen is voor mij heel belangrijk. Als kind ben ik daar ook mee opgegroeid. Mijn vader was organist in de kerk en thuis werd er veel geoefend in alle tonsoorten. Mijn sport was het om met mijn vader zo laag mogelijk mee te zingen, en met mijn oma zo hoog mogelijk. Zo heb ik mijzelf aangeleerd een groot bereik in mijn stem te hebben.

Als kind zat ik al op het kinderkoor o.l.v. Willem Hendrik Zwart.

Daarna ben ik gaan zingen bij het Hervormde kerkkoor in IJsselmuiden.

Na mijn verhuizing naar Huizen heb ik bij het Hervormde kerkkoor gezongen en gingen wij met het koor bij de zuster gemeente in Duitsland zingen.

Vervolgens heb ik een periode gehad dat het zo druk was in mijn leven dat ik er niet aan toe kwam om bij een koor te gaan zingen.

In Lelystad ben ik begonnen bij het popkoor en daarna bij Gospelkoor Impact. Daar zing ik nog steeds maar ik zocht naar iets meer training voor mijn stem.

Ik had al heel lang de gedachte om lid te worden van Stella Maris, juist omdat ik in Huizen de Mattheus Passion gezongen heb en ik meer van dit soort muziek wil zingen.

Helaas lukte het mij niet eerder om bij Stella Maris te gaan zingen omdat ik wekelijks mijn kleinkinderen bij mij had te slapen. Dat heb ik nu geminderd naar 1 x in de 3 weken en als mijn man op tijd thuis is kan ik (zij het mogelijk te laat) toch nog naar koor komen. Het is ook zo geweldig om te horen dat mijn kleindochter van 2,5 al liedjes zingt en heel goed weet wat ze wil zingen of horen, en al zijn het allemaal kinderliedjes, samen zingen met dat kleine grietje vind ik geweldig. Wij hanteren: Een dag niet gezongen is een dag niet geleefd.

Ik hoop nog lang bij Stella Maris te mogen en kunnen zingen.

Even voorstellen, Henk van Rodijnen

Op het wekelijkse sportuurtje o.l.v. Wieneke Terberg kwam de uitvoering van Paulus van 14 oktober jl. ter sprake. Er werd met andere sporters die het gezien hadden, enthousiast en vol beleving over gesproken. "Kom eens op de repetitie kijken. We gaan weer met

een nieuw stuk beginnen, een mis van Schubert". Mijn interesse was gewekt. Ik zing inmiddels een kleine 20 jaar bij het Pax Christikoor van de RK kerk in Lelystad. Daarnaast zong ik samen met een paar andere leden uit dit koor bij de algemene gemengde zangvereniging Echo der Golven uit Swifterbant. Een koor met een breed repertoire waar het fijn zingen was. Jammer dat het koor, na 50 jaar, gedwongen was te stoppen door de hoge gemiddelde leeftijd en afname van het aantal leden. Om weer opnieuw naar een koor te gaan heb ik een poosje afgehouden. Maar het gemis van fijn zingen in een koor, het toewerken naar een concert e.d. , het bleef wel aan mij knagen. De startrepetitie bij Stella Maris was dan ook een goede gelegenheid om met het koor kennis te maken. De ontvangst bij het koor was hartelijk. Op de repetities, waarvoor thuis flink studeren noodzakelijk bleek, kreeg ik al snel het gevoel dat het prettig zingen is bij Stella Maris. Hoewel ik eerder wat twijfels had of zingen van oratoriummuziek wel wat voor mij was, ben ik na een paar repetities helemaal om. Het repertoire blijkt een uitdaging en de repetitieavonden geven veel voldoening. Het is fijn om met Stella Maris mee te kunnen zingen.

Wij feliciteren in december, januari, februari en maart:

21 december	Arita van der Wal-van Dijk	Sopraan
30 december	Ienke Kolvoort-Deul	Sopraan
30 december	Ida Pos-Duyvis	Alt
5 januari	Lidy van Noort-Kroonen	Alt
7 januari	Mieke Rovers	Alt
9 januari	Anita Warring	Sopraan
10 januari	Emilia de Jonge	Alt
10 januari	Dieter Munneke-Wiersma	Alt
12 januari	Nora Leemreijze-Wendt	Alt
15 januari	Beatrix van Santbrink	Alt
17 januari	Jenny Schilt	Alt
24 januari	Nelleke van Zonneveld-de Vries	Alt
25 januari	Leny den Herder	Sopraan
5 februari	Ineke Severs-Frerichs	Sopraan
7 februari	Rink Zevering	Tenor
17 februari	Froukje Witte-van Muyen	Sopraan
18 februari	Marjolein Klingenberg-van Dijke	Sopraan
23 februari	Riet van der Honing-Koopmans	Sopraan
4 maart	Ron Eussen	Bas
5 maart	Marjon Wijten	Sopraan
18 maart	Jenny Penninkhof-Selles	Sopraan
20 maart	Minze Haga	Tenor
22 maart	Ietje Ringelberg	Alt
25 maart	Cobi Haverkamp-Palland	Sopraan
27 maart	Peter Kuiper	Bas
29 maart	Gijs Romeijn	Tenor

Scratch Muziekdagen Leiden.

Stichting Scratch Muziekdagen Leiden gaat van 15 tot 18 februari een viertal scratch uitvoeringen verzorgen in de Pieterskerk. Er doen vaak zo'n 900 zangers aan mee. Het is de 30ste jaargang van deze scratch. Het is voor het eerst dat ze nu een Bach oratorium op het programma hebben staan. De aanmelding is al geopend.

Uitgevoerd worden:

- op 15 februari de Messiah,
- op 16 februari de Messiah voor jongeren,
- op 17 februari Musical Highlights,
- op 18 februari de Johannes Passion.

Zie het programma (<https://www.scratchleiden.nl/programma/>).

En de site: <https://www.scratchleiden.nl>

